هوش مصنوعي

پاییز ۱۴۰۰

استاد: محمدحسين رهبان

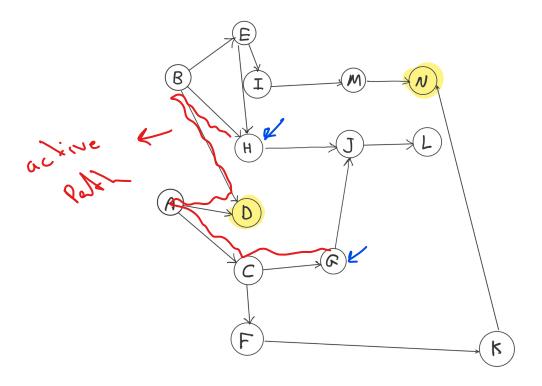

دانشگاه صنعتی شریف دانشکدهی مهندسی کامپیوتر

امتحان پایانترم

- زمان در نظر گرفته شده برای نوشتن پاسخ سه ساعت و ۵۰ دقیقه است و برای آپلود جوابها ۱۰ دقیقه زمان در نظر گرفته شده است. بنابراین مهلت نهایی ارسال پاسخ به سوالات تا ساعت ۱۳ است. هیچ ارسالی پس از این زمان پذیرفته نخواهد شد.
 - هر گونه همفکری ممنوع بوده و پاسخ شما باید کاملا حاصل تفکر و به نگارش خودتان باشد.
- امتحان به صورت کتاب و اینترنت باز است، با این حال جواب همه سوالات باید به بیان خودتان بوده و مشاهده مشابهتهای غیر عادی به منظره تقلب در نظر گرفته خواهد شد. همچنین منابع استفاده شده برای پاسخدهی به هر یک از سوال (در صورت وجود) باید مشخصا ذکر شود.
- لطفا تصویری واضحی از پاسخ سوالات خود بارگذاری کنید، در غیر این صورت پاسخ شما تصحیح نخواهد شد.
- در تمامی سوالات باید برای پاسخهای خود توضیحات لازم را بیاورید و تنها نوشتن پاسخ نهایی برای دریافت نمره کامل، کافی نمی باشد.

۱. (۱۰ نمره) با توجه به شبکهی بیزین زیر، درستی یا نادرستی عبارات را با ذکر دلیل مشخص کنید.

- $G \perp H|D,N$ (الف
- $G \perp H|D, N, C$ (ب
- $G \perp F|L, N, C$ (پ
- $G \perp E|D,J,H$ (ت
- ۲. (۱۲ نمره) میخواهیم شرایط کرونایی حاکم را مدلسازی کنیم. مدل به این صورت است که هر فرد اگر به کرونا مبتلا باشد، مستقل از ملاقاتهایش با افراد دیگر، در روز بعد با احتمال ۹۰ درصد مبتلا باقی می ماند و با احتمال ۱۰ درصد خوب می شود. هر فردی که به کرونا مبتلا نباشد و با کسی که مبتلا است بدون استفاده از ماسک ملاقات کند، بیماری به احتمال ۷۵ درصد منتقل شده و شخص مبتلا خواهد شد. همواره مستقل از ملاقاتها، هر فردی که سالم باشد به احتمال ۱۰ درصد از محیط کرونا گرفته و مبتلا می شود. همچنین فردی که از حالت ابتلا به حالت سالم رفته است، مجدداً با همان احتمالهای قبلی شانس ابتلا دارد. در این مدل، از احتمال مرگ افراد صرف نظر می کنیم.
- (آ) برای یک فرد دو حالت (state) «سالم» و «مبتلا» در نظر گرفته می شود. فرد در هر روز یکی از این وضعیتها را دارد و با توجه به احتمالات گفته شده، در روز بعد این وضعیت می تواند تغییر کند. نمایش گرافی جدول احتمالات شرطی ابتلا برای یک فرد، در حالتی که با شخص دیگری ملاقات نمی کند را رسم کنید. همچنین تعداد روزهای مورد انتظار تا گذار از حالت مبتلا به سالم برای چنین شخصی را سالم.
- (ب) حال فرض كنيد شخصى هر روز با فردى كه مبتلا است ملاقات داشته باشد. نمايش گرافى جدول احتمالات شرطى ابتلا براى اين شخص را رسم كنيد.

- (ج) فرض میکنیم در روز صفرم، سعید سالم و علی به کرونا مبتلا است. احتمال مبتلا بودن سعید در روز دوم را محاسه کنید.
- (د) دانشمندان با پژوهشهایی تخمین میزنند که استفاده از ماسک، احتمال انتقال ویروس بین دو فرد را حدود ۶۵ درصد کاهش میدهد (احتمال ابتلا از ۷۵ به ۱۰ کاهش مییابد). حال مورد «ج» را با فرض استفاده ی علی و سعید از ماسک محاسبه کنید.

۳. (۱۲ نمره) مجموعه دادههای آموزش زیر را در اختیار داریم.

X_1	X_2	у
T	T	+
T	F	+
F	T	-
F	F	-
T	F	+
F	F	+

الف) با رعایت هر سه حالت پایه و با محاسبهی معیار بهروی اطلاعات (IG)، درخت تصمیم جهت دستهبندی این داده ها را بدست آورده و رسم نمایید.

ب) در صورتی که دادههای سنجش زیر را داشته باشیم، دقت مدل را بدست آورید. (در حالتی احتمال مثبت و منفی بودن برچسب یکسان است، برچسب را + فرض کنید.)

X_1	X_2	у
F	T	+
T	F	+
F	T	-
F	F	-

ج) میخواهیم با توجه به دادههای سنجش و با استفاده از روش کاهش خطا درخت تصمیم را هرس کنیم، درخت هرس شدهی نهایی را رسم کرده و علت هرس کردن و یا نکردن گرهها را توضیح دهید.

۴. (۱۴ نمره)

آ) (۵ نمره) برای استفاده از گرادیان کاهشی نیاز به محاسبه ی گرادیان تابع داریم. فرض کنید که از تابع SSE به همراه مقدار منظمساز (رگیولاریزیشن) که در زیر داده شده استفاده می کنیم. با توجه به این تابع مقدار مورد استفاده برای بروزرسانی وزنها را بدست آورید. (تصور کنید که N عدد داده داریم که هر کدام M ویژگی دارند که یک ستون تماما یک به سمت چپ دادههای X برای جمله ی w_0 اضافه شده است)

$$f(X) = W^{T}X = \sum_{i=0}^{M} w_{i}x_{i}$$
$$L = \sum_{i=1}^{N} (f(X_{i}) - Y_{i})^{2} + \frac{\lambda}{2} \sum_{j=1}^{M} (w_{j})^{2}$$

ب) (۳ نمره) ایراد استفاده از تابع قسمت قبل برای مسائل دسته بندی چیست؟

ج) (۶ نمره) گرادیان تابع هزینهی لاجیستیک رگرشن (که در زیر داده شده) برای مسئلهی دستهبندی دو کلاسه به دست آورید و استفاده از آن را با حالت قبل مقایسه کنید و دلیل برتری تابع لاجیستیک رگرشن (برای حالت دو کلاسه) را بیان کنید.

$$f(X) = \frac{1}{1 + e^{-W^T X}}$$

$$L = -\sum_{i=1}^{N} (Y_i \log(f(X_i)) + (1 - Y_i) \log(1 - f(X_i))) + \frac{\lambda}{2} \sum_{j=1}^{M} (w_j)^2$$

- 0. (۱۲ نمره) على براى شبكه 0 CNN خود معمارى زير را طرح كردهاست، اما به هنگام اجرا با خطايى مواجه شده و متوجه مى شود كه در انتخاب اندازه 0 هسته (kernel size) يكى از لايههاى خود دچار اشتباه شدهاست، اگر بدانيم كه ورودى اين شبكه تصاوير رنگى 0 0 عى باشد و اندازه 0 ورودى مورد انتظار على براى لايه 0 FC برابر 0 0 مى باشد، به سوالات زير پاسخ دهيد.
- (آ) با محاسبهی اندازهی خروجی هر لایه، لایهای که اندازهی هسته آن اشتباه است را پیدا کرده و صورت صحیح آن لایه را بدست آورید.
- (ب) با در نظر گرفتن بایاس، تعداد پارامترهای به کار رفته در شبکه را بدست آورده و مشخص کنید چه درصدی از پارامترها مربوط به لایهی FC هستند.

(راهنما: متغیرها در لایههای Conv به ترتیب ابعاد هسته، عمق خروجی، طول گام (stride) و میزان zero-padding نیز برقرار است. متغیر آمده در لایهی FC تعداد نرونهای خروجی آن است.)

 $Conv\ 3 \times 3,96(s:1,p:1)$

 $Conv\ 4 \times 4, 128(s:2,p:1)$

 $Conv \ 5 \times 5, 168(s:1, p:2)$

 $MaxPool\ 2 \times 2(s:2,p:0)$

 $Conv \ 3 \times 3, 212(s:1, p:1)$

Conv $5 \times 5, 256(s:2, p:1)$

 $MaxPool\ 2 \times 2(s:2,p:0)$

Conv $7 \times 7,324(s:1,p:3)$

 $Conv\ 2 \times 2,348(s:1,p:0)$

 $MaxPool\ 5 \times 5(s:2,p:0)$

FC 1000 neurons

و دو تا action و دو تا مختلف دارد (A,B,C) و دو تا MDP را در نظر بگیرید که سه حالت مختلف دارد (A,B,C) و دو تا agent میتوان انجام داد (A,C). فرض کنید agent بر اساس یک استراتژی A عمل میکند و جدول زیر مقدار جایزه دریافتی به ازای ۴ حرکت نمونه بر داری شده از حرکات agent را نشان می دهد.

s	a	s'	r
A	\rightarrow	B	10
C	\leftarrow	B	5
B	\rightarrow	C	-5
A	\rightarrow	C	3

فرض کنید مقدار ضریب تخفیف برابر 1 است $(\gamma=1)$ و مقدار ضریب یادگیری $\alpha=\frac{1}{2}$ میباشد. با استفاده از الگوریتم Q-Learning و مقدار دهی اولیه صفر تمامی مقادیر Q(s,a) را به ازای q حرکت داده شده بدست بیاورید.